

VÁŽENÝ A MILÝ ČTENÁŘI,

VÁNOCE MÁŠ KDYŽ...

- SI TY SVÁTKY PO CELOROČNÍM UPŘÍMNÉM PRACOVNÍM A VŮBEC VŠEOBECNÉM SNAŽENÍ ZASLOUŽÍŠ,
- VĚDOMĚ JE PROŽIJEŠ JAKO ČAS ZASTAVENÍ A ZAMYŠLENÍ, NIKOLIV JAKO HODY SPOTŘEBITELŮ A JEDLÍKŮ.
- VÁNOCE MÁŠ TAKÉ, KDYŽ SICE NEVLASTNÍŠ VŠECHNO NA CO SI VZPOMENEŠ, ALE PŘESTO UMÍŠ BÝT ŠŤASTNÝ,
- NEBOŤ MÁŠ RÁD SEBE, I KDYŽ DOBŘE ZNÁŠ SVÉ NEDOSTATKY, SNAŽÍŠ SE ZMĚNIT K LEPŠÍMU, ALE VŮBEC SE NA SEBE NEHNĚVÁŠ...
- A TAKÉ MÁŠ RÁD SVÉ SPOLULIDI, I KDYŽ ZNÁŠ JEJICH CHYBY, ALE VŮBEC SE NA NĚ NEHNĚVÁŠ, ANIŽ JE CHCEŠ PŘEMĚŇOVAT DLE NÁZORU SVÉHO.

PROTOŽE VÁNOCE JSOU SVÁTKY LÁSKY.

- VÁNOCE MÁŠ TAKÉ, KDYŽ ZNÁŠ NEDOSTATKY VE SVÉM OKOLÍ, V OBCI, SKUPINĚ, K NÍŽ CÍTÍŠ SOUNÁLEŽITOST, VE MĚSTĚ NEBO KRAJI, KDE ŽIJEŠ, SNAŽÍŠ SE Z NEJLEPŠÍCH SIL POMOCI, ABY BYLO LÉPE, ALE JESTLIŽE NENÍ VŠE DLE NÁZORU TVÉHO, VŮBEC SE NEZLOBÍŠ.

PERMANENTNÍ SVÁTKY MÁŠ, JESTLIŽE TI TA SNAHA A MÍR V DUŠI VYDRŽÍ I PO VÁNOCÍCH A STÁLE.

- VÁNOCE MÁŠ TAKÉ, KDYŽ JDEŠ V ŽIVOTĚ ZA NĚJAKÝM UŠLECHTILÝM CÍLEM A ZÁLEŽÍ TI NA NĚJAKÉ VĚCI, Z NÍŽ TI NEKYNE OSOBNÍ PROSPĚCH A PŘI BILANCOVÁNÍ ZJISTÍŠ, ŽE JSI TOMU CÍLI O KOUSEK BLÍŽ,

PROTOŽE VÁNOCE JSOU SVÁTKY SMYSLU.

- VÁNOCE MÁŠ TAKÉ, KDYŽ NOSÍŠ V SRDCI NĚJAKOU NADĚJI V ETICKÉM, NÁBOŽENSKÉM NEBO DUCHOVNÍM SMYSLU, KTEROU SE SNAŽÍŠ SVÝMI ČINY NAPLŇOVAT A O VÁNOCÍCH SI MŮŽEŠ ŘÍCI, ŽE JSI TOMU STÁLE VĚRNÝ,

PROTOŽE VÁNOCE JSOU SVÁTKY NADĚJE.

S přáním všeho dobrého nejen o Vánocích

Jarmila Plotěná

MODLITBA EKUMENICKÁ

z konference IARF v Holandsku

Bože, Otče nás všech, Ty, který jsi Lásky, Harmonie a Míru, působ na naše srdce, abychom přehlíželi rozdíly, které nás dělí jednoho od druhého, dej abychom jasněji spatřovali to, co nás spojuje v lidskou jednotu a co nás povzbuzuje v našem úsilí o světový mír. Bože, Otče nás všech, uč nás žít v harmonii a v míru, necht' každý národ a každá rasa pracuje nejen pro své dobro, ale i pro dobro ostatních. Uč nás, Bože, vážit si svobody, kterou jsi vložil do našich srdcí a myslí, abychom svou vůlí a svými činy neubližovali nikomu, nepodceňovali nikoho, ale abychom si cenili každého člověka bez ohledu na jeho barvu pleti a vnější tvary, bez ohledu na jeho národnost či náboženskou příslušnost, ať Tě uctívá v různých sborech, kostelích, synagogách či mešitách různými obřady nebo i bez nich, ale s upřímným zanícením a láskou ve svém srdci.

Za ně za všechny modlíme se: Otče náš posil jejich dobrou vůli a rozšiř řady těch, kteří pracují pro dobro člověka a pro zachování míru ve světě. Mír budiž s vámi a se všemi bytostmi na tomto světě!

Tak se staň!

JANA HAKENOVÁ

MYS »POSLEDNÍ NADĚJE«

MARNĚ SE PÍDÍM, POPTÁVÁM,
KUDY SE PUSTÍM, KAM SE DÁM,
AŽ MOJE LOŽKA DOSPĚJE
K MYSU POSLEDNÍ NADĚJE.

KDEKDO BY SE RÁD DOZVĚDĚL
CESTY BÁRKY CÍL A JEJÍ SMĚR,
I ZEM, KE KTERÉ POPLUJE,
KDE LEŽÍ, JAK SE JMENUJE.

VÍC DOZVÍ SE, KDO UMÍ ČÍST
A NEMUSÍ SE ANI PTÁT,
NA MOLU VISÍ BÍLÝ LIST
A NA NĚM TENTO NÁPIS ZNÁT:

NENÍ SE ČEHO STRACHOVATI,
CESTA VÁS NEBUDE NIC STÁT,
VŠE JAK TO STOJÍ NECHTE STÁTI,
NIC NETŘEBA SI SEBOU BRÁT.

A NEHLEDEJTE V JÍZDNÍM ŘADĚ,
PŘESNÝ ČAS NENÍ TŘEBA ZNÁT.
JE ZBYTEČNÉ SE TLAČIT V ŘADĚ
- TUHLE LOŽ NELZE PROMEŠKAT...

Bohumil Houser:

MAHAJÁNOVÝ POHLED NA SMRT

TENTO NÁŠ ŽIVOT, K ČEMU JEJ MOŽNO PŘIROVNAT?

K ODRAZU MĚSÍCE NA KAPCE ROSY,

TŘPYTÍCÍ SE NA ZOBÁKU DIVOKÉ KACHNY!

Dogen

Pro většinu lidí je nesnesitelná myšlenka, že již v okamžiku zrodu jsme odsouzeni na smrt a proto většina Evropanů záměrně potlačuje myšlenku na smrt do svého podvědomí. Ovšem to by nebylo zlé, pokud by smrtí skutečně vše končilo, jak se domnívají nihilisté a materialisté. A jsou v tomto ohledu snad ti největší optimisté, neb výrokem, že „po smrti není nic“, blíží se k světským definicím nirvány. Myšlenka na smrt je z duchovního hlediska nejdůležitější myšlenkou, kterou je člověk schopen pochopit. Člověk má největší strach z nejistoty této proměny do nového života, neboť v minulých životech jsme ještě nezemřeli vědomě (jako např. tulku) a proto jsme si také nemohli nic z minulého umírání a předcházejícího života zapamatovat.

Existuje smrt či ne?

Ano! Neboť to co jsme milovali, smrtí ztrácíme. Smutek, bolest a zoufalství zachvátí naše srdce, když pěkně zbarvená mýdlová bublina iluzí, na kterou jsme si zvykli, se rozprskne a my zůstaneme osamělí.

Ne! Zvedání a klesání neskutečných prázdných obrazů, které přicházejí a odcházejí, fantasmagorie vznikající a rodící se z čistého nehybného základu myslí. Vše je klamem Máji a samsára – život, smrt, znovuzrození, Mara, Buddha, zaslepení, osvícení – jsou to vše sny, nic víc.

Existuje smrt či ne?

Ano i ne! Ve světě klamu, světě samsarickém, ve kterém se denně nalézáme, je neustálý vzruch a změna neměnným prázakonom! Vznikání, zanikání, rození, umírání. Ale ve světě čisté myslí, ve světě jiném, tam není ničeho podobného!

Smrt je zcela přirozený jev, jako je zrození, a proto by neměl být zdrojem utrpení. Je celkem pochopitelné, že rodinní příslušníci a přátelé naříkají, ale je nepochopitelné proč naříká umírající? Poznal tak málo život, že na něm ulpívá? Pokládá jeho iluze ještě za něco žádoucího?

Jestliže se narodí dítě, jsme naplněni radostí a ta se projevuje i u buddhistů, a to jenom proto, že jediné lidská forma (nikoliv božská) umožňuje osvícení a zažití nirvány.

Ale jak je tomu u smrti? Z buddhistického hlediska má smrt jediný smysl – zbavit nás obnošeného těla a intelektuálního haraburdí, abychom si našli novou, vhodnější schránku pro uskutečnění spásonosné stezky a nakonec si zařídili život a smrt tak, že dalšímu nesmyslnému kroužení unikneme.

Zen: „Co chcete ode mne slyšet, moje ruce jsou prázdné!“

Buddhista nechce stejně jako křesťanský či židovský mystik slyšet žádné ukolébávající fráze při své mrti. Vrchní rabbi dr. Feder, když mě přijal před smrtí a já jsem se jej pokoušel v jeho utrpení utěšovat, důrazně, ale laskavě zašeptal: „Nechejte si to, vždyť to jsou fráze pro nevědomé lidi! Nechápete to, tento svět mě již nepotřebuje!“ „A který, který vás potřebuje?“ – naléhal jsem, ale odpověděl mi jen těžký dech na smrt nemocného a údery kapek deště na okna.

Vždyť všechny ty bytosti v našem okolí jsme si sami stvořili! Odejít, neulpívat a dobrovolně vzdát se všeho měl by se člověk naučit dlouho před umíráním. Jestliže nám vytrysknou slzy při pohřbu, tak bychom se neměli za ně stydět. Horší je své city potlačovat. Vzpomeňme jen na mistra zenu Issu, který těsně před svým osvícením ztratil svého jediného synka, a své city při kremaci popsal takto: „Tento svět je pouze kapkou rosy! Může být opravdu pouze kapkou rosy... a přece... a přece!“

Jestliže se k nám smrt přiblíží, měli bychom ji přivítat slavnostně, jako děti Vánoce. Odehrává se přeci záležitost všedního dne: nikoliv pouze já, ale tisíce živých bytostí, lidí, zvířat a rostlin zmírá v tomto okamžiku! Neděje se ti nic zlého, nic jiného nežli jsi již mnohokrát zakusil a zapomněl, zakusil a zapomněl! Měli bychom zavčas si najít učitele, který by nás již v plném zdraví dokázal připravit na vznešený okamžik smrti a zadal nám správná duchovní cvičení, abychom tuto šanci na Cestě nepropásli. A měli bychom mít také štěstí, aby nás učitel vedl při „překračování prahu“ a poučoval.

Jestliže cvičíme pravidelně cestu bdělé pozornosti a uvědomování - satipatánu, tak se naučíme pozorně vnímat vznik a zánik každého okamžiku! Naučíme se tak přizpůsobovat věčnému rytmu přírodních zákonů, vlnit se a být v souzvuku a harmonii s těmito zákony, nebudeme jim odporovat a zbytečně se jim bránit. Měli bychom jasně poznat, že nemůžeme nic světského dlouho vlastnit, udržovat a zadržovat. Co má zemřít – ať zemře! Čím více jasně cítíme svůj pulzující život a nevzpíráme se mu, tím menší je možnost, že se nás může zmocnit melancholie nebo zoufalství. Místo toho se může dostavit blažený pocit odevzdanosti. Měli bychom být odevzdaní a pokorní. Pokoru bychom měli cítit při nalezení tvaru i při zažívání tajemství zbavení se tvaru. To co vzniklo, musí zemřít, zrození a smrt se vzájemně podmiňují, nic není stálého na tomto světě, který je jen nedohledným silovým polem neustálých změn – živým vesmírným dechem! Ale můžeme jít ještě dále při sledování zákonů Mahajány.

UNITÁŘI A VÁNOCE

N. F. ČAPEK (1922)

Dnes je už všeobecný fakt, že vánoce nejsou křesťanského původu. Není znám ani rok, ani měsíc, ani den narození Ježíše. Vánoce jsou pokračováním pohanské slavnosti slunovratu.

Starým zvykům a symbolům dáváme nový smysl. My tedy říkáme, že Bůh nemá jen jednoho syna, ale že každý člověk je božím synem a boží dcerou, a to buď vědomě anebo nevědomě. Buď je ještě dítětem ztraceným na bludných cestách, nebo si je vědom svého božského původu a poslání.

Duch Vánoc v našem pojetí je tedy objevení Boha v člověku. Tím není řečeno, že každý člověk se vším všudy, jaký je a co dělá, je bohem nebo že představuje boha. Právě ti, kteří nám vytýkají, že člověka příliš zbožňujeme, bývají k tomu nejméně oprávněni, povážíme-li, co oni zbožňují a co vše dělají, aby lidé Boha viděli ve dřevu, ve zlatě, v lesklých tretkách – a jak málo dělají, aby ho viděli v člověku.

Nejvíce božského je v dítěti. Snad proto řekl Ježíš: „Nebudete-li jako děti...“ A nejdokonaleji, pokud se lidstva týká, představili nám své božství Ježíš a z českého národa Chelčický, Hus, Komenský...

My jen učíme lidi objevovat božství, kdekoliv se vyskytne.

Přáli bychom si, aby celý svět se změnil, aby všem bylo dobře...

Dokud to vše nebude, a protože my nestačíme sami všechno změnit, chceme alespoň na svém úseku a podle svých sil k tomu pracovat, aby lidé byli lidmi a vánoční duch, aby se stal duchem všeho lidstva.

MARKO POGAČNIK OPĚT V PRAZE

Kdo je Marko Pogačnik? Proč setkání s ním tak hluboce zapůsobilo snad na všechny účastníky letošního semináře?

Poprvé byl M. P. v Praze 30. 5. 1999. Už tehdy si vytvořil základní představu o energetické struktuře „Pražského krajinného chrámu“ i o jejím narušení lidským konáním i myšlením. Vyprávěl nám o své osobité cestě k nové evropské geomancii, k postupnému poznávání „neviditelných“ energetických úrovní planety Země, přírody, krajiny, města a o svých specifických uměleckých metodách používaných k obnově a harmonizaci energetických toků. „Jsem sochař a léčitel Země“, říká o sobě a dodává, že má-li člověk léčit Zemi, je

nutné, aby zároveň léčil sebe, svou vlastní duši. „Vnést geomancii do každodenního života lidí“ považuje za své poslání.

Svou práci začínal ve Slovinsku, kde se narodil v r. 1944. V současné době s ním spolupracuje žena Marika a dcery Ana a Ajra – zároveň však mnoho jednotlivců i skupin všude tam, kde je k práci na léčebných geomantických projektech pozván, tj. ve většině států Evropy i Ameriky.

V květnu 1999 nám M. P. nejen přednášel, ale taky nás vedl z Hradčan přes Petřín na Kampu a Karlův most, abychom si vyzkoušeli „jak to funguje“. Na Petříně jsme také mohli vycíťovat nové energie, které Země začala uvolňovat ze svého nitra – M. P. je charakterizoval jako prasíly, z doby před stvořením, jako prapůvodní věčnou Lásku: Země nám tak dává možnost opět spojit to, co jsme po staletí rozdělávali...

Druhý Markův pobyt v Praze ve dnech 28. – 30. 7. 2000 už byl pracovní – podle projektu v rámci společnosti Cultura informa Bohemia založené J. Tajbošem. Po páteční úvodní přednášce následovaly 2 dny práce na různých místech Prahy, kde šlo o oživení éterné dimenze, představované elementárními bytostmi jednotlivých živlů. Měli jsme jim pomoci k tomu, aby mohly znovu plnit své úkoly při oživování pražské krajiny, připojování významných energetických míst podél energetických linií. Pracovali jsme na Vyšehradě, na Staroměstském náměstí, u Masarykova nádraží, u Národního muzea, v Rajské zahradě...

Třetímu Markovu pobytu v Praze ve dnech 5. – 7. 7. 2002 předcházela pracovní návštěva jeho nejmladší dcery Any. Devětadvacetiletá Ana (absolventka konzervatoře a archeoložka) spolupracuje s otcem od r. 1990. Komunikuje se světem andělů a už tři roky vede i samostatné semináře. Naléhavě na nich zdůrazňuje nutnost vědomé proměny každého z nás, zbavení se „starých vzorů“ v jednání i myšlení, neboť jedině takto budeme schopni spolupracovat se Zemí, s anděly, s vesmírem – místo toho, co až dosud většinou děláme: oddělujeme se od Země i nebe, nechceme vnímat neviditelné dimenze a bojujeme tak vlastně i proti svému vlastnímu životu... Psychicky nejnáročnější byla pod Aniným vedením práce u Anežského kláštera a pak na Střeleckém ostrově, kde jsme se spojovali s duší Vltavy: to bylo před velkou vodou...

M. P. tedy potřetí přijel do Prahy po velké vodě... Jeho úvodní přednáška 27. 9. 2002 byla tentokrát součástí vystoupení několika členů školy pro geomancii, kterou v SRN založili v r. 1994. Nazvali ji Hagia Chora (posvátná Země) a stejně se nazývá i časopis, který vydávají od r. 1999.

Lara Mailen promluvila o vývoji evropské geomancie: od starověkého umění používat „neviditelné energetické dimenze“ krajiny při vyhledávání a používání posvátných i obytných míst, přes zapomínání i násilné mocenské potlačování těchto schopností v raném novověku až po nutnost znovuobjevování stále existujících (i když nevědomých či zavrhaných) vztahů člověka k Zemi jako živé bytosti, k vesmíru i k lidem a ostatním živým bytostem... Novou geomancii vyvíjíme v Evropě od počátku 20. století, urychlení pak nastalo od 60. let, mimo jiné také v souvislosti s rozvojem ekologie, který nastal zároveň s přibývajícím znečištěním země, vody i atmosféry... K tomu M. P. doplňuje:

ekologie jako věda (zabývající se vzájemnými vztahy jednotlivých složek životního prostředí) může v 21. století pomoci k vysvětlení a nápravě negativního vývoje a posléze k uzdravení a vyššímu rozvoji člověka a Země jen tehdy, když rozšíří své zkoumání a působení do oněch „neviditelných dimenzí“, které jsou dodnes pro většinu ekologů neznámé. Pak se stane ekologií celostní - a obsahově splyne s geomancíí...

Po tomto úvodu začal M. P. hovořit k situaci „tady a teď“, k pražské velké vodě: Vltava, kterou jsme tak dlouho spoutávali a omezovali její životní projevy, už nemohla jinak, než tím vylitím nás jakoby láskyplně obejmout a sdělit nám, že se opravdu už musíme změnit a v myšlení i činech se vědomě vydat novou cestou – cestou spolupráce se zemí, vodou, vzduchem, sluncem, s celou přírodou, s elementárními bytostmi, s anděly... Představme si, že by nymfa jako elementární bytost oživující vodu vyšla do ulic a chtěla s námi mluvit – vždyť bychom ji ani neviděli! Proto neměla Vltava už jinou možnost, než to velké vylití tisícileté vody... Nekřičme proto „katastrofa“, neboť právě ono láskyplné očištné sdělení, působící jako příklad k následování, je to, co naplňuje nový prostor vzniklý po poslední fázi proměny Země na začátku tohoto roku, a to nejen u Vltavy v blízkosti centra elementárních bytostí mezi Karlovým mostem a Střeleckým ostrovem... Toto tušení „Nového Jeruzaléma“ lehce stoupá i na „pahorky“ – na Hradčany, Strahov, Petřín i Letnou a všude nám nabízí pomoc při léčení nejrůznějších disharmonií. Nerovnováha na Strahově vznikla potlačováním ženského (jinového) principu staletým působením katolické církve (Strahov je srdečním centrem pro Prahu a široké okolí), na Hradčanech pak světskou mocí, která se snažila zničit vliv tohoto prastarého posvátného prostoru. Vrcholem převráceného geomantického působení byla stavba betonového Stalinova pomníku na Letné, který měl – při pohledu od Karlova mostu – odvracet pozornost od duchovně pustnoucích Hradčan...

Energetickou rovnováhu Hradčan jsme pod Markovým vedením – pomocí vizualizace a harmonického zpěvu – obnovovali z energeticky významného místa u Lorety, v níž je jinový princip Bohyně zastoupen velkým počtem Madon z velké části Evropy, včetně černé madony symbolizující proměnu (smrt a znovuzrození). Fungovalo to... velmi živé vize nejen mé necht' jsou toho „neviditelným“ důkazem...

Nejobtížnější práce nás čekala u bývalého Stalinova pomníku, kde dnes stojí (rovněž „obří“ – proč asi?) metronom. M. P. předem upozorňoval, že obrovské množství zde nahromaděné negativní energie, kterou máme proměnit a místo tím zharmonizovat, může někomu působit až fyzické potíže, což se opravdu stalo. Vize byly dramatické, zpěv zněl předlouho disharmonicky. Dílo se však podařilo a na závěr tu byl Markův krásný úsměv, čisté nebe nad námi a dobrý pocit u nás všech.

Sestupujeme z Letné opět k Vltavě a zastavujeme se u kaple Maří Magdaleny, která musela ustoupit při stavbě železného Čechova mostu. Marko zde vnímá symbol proměny – v místech, kde Vltava mění směr, což je významný bod v toku řeky a měl určitě vliv na vývoj povodně...

Tak se opět vracíme k řece, k jejím úkolům v krajině: poskytovat vodu – všem, nejen lidem – a občas taky udělat záplavu, vše zničit; dávné kultury s tímto dvojím posláním řeky (živit a ničit) uměly žít...

Pak jdeme kolem řeky k Mánesovu mostu, kde se za chvíli rozloučíme. Před tím se ještě dozvídáme, že zítra pojedou Marko navštívit lom, v němž by měl být nalezen kámen pro první pražský lithopunktturní objekt s kosmogramem (vernisaže výstavy Markových kosmogramů ve Frágnerově galerii – za přítomnosti velvyslance Slovinské republiky – jsme se zúčastnili v sobotu večer).

A na závěr bych se chtěla ještě vrátit do sobotního dopoledne. Po setkání na Mariánském náměstí jdeme po Karlově mostě, zastavujeme se u mosteckých věží i ve středu mostu a první velká práce nastává na nábřeží u Kampy. Je potřebné se dobře připravit – osobním naladěním, vizualizací, hologramickými cviky a nasloucháním o tom, že staří mistři stavěli most tak, aby se člověk na něm setkal jednak sám se sebou, jednak s nebem i zemí v jeho srdečním centru. Dnes ovšem lidé vnímají most (kterýkoli) především jako symbol podrobení přírody a přecházejí-li přes něj (zvláště tzv. turisté), zůstávají jen ve své mentální úrovni a nic hlubšího neprožívají, čímž trpí most i řeka...

Marko našel u řeky akupunktturní bod, kde se spojíme se srdcem mostu: necháme znít svůj žalozpěv pro řeky i pro lidi postižené povodní, čímž dáme impuls pro proces harmonizace a proměny vztahu mezi řekou a člověkem. Stojíme těsně nad úrovní vodní hladiny, místo je bahnité s různými věcmi přinesenými velkou vodou... Stojíme těsně u sebe v pěti soustředných kruzích, držíme se za ruce, nasloucháme si navzájem, zvukové vibrace se šíří na všechny strany, vodou i vzduchem až k mostu, naslouchají elementární bytosti vody i duše Vltavy... Díky řeko, snad jsme pocítili tvé vědomí, přijali tě jako živou bytost a prosíme: také ty nás takové přijmi, ať společně střežíme rovnováhu mezi tvou vodou a zalidněnými pahorky na obou březích, vědomí si nenahraditelnosti a posvátnosti každého místa kdekoli na Zemi a našeho lidského poslání v této celistvosti...

Jak toho poznání dosáhnout? I k tomu máme v Praze „pomůcku“ nabízející se nám tiše a nenápadně – je to světoznámé Pražské Jezulátko v kostele P. Marie Vítězné: je nejen dítětem Mariiným (je zde již samostatně, nikoli v jejím náručí jako všude jinde), ale především je jím znázorněno vnitřní dítě v každém člověku, prapůvodní duchovní dítě, které máme v sobě vědomě objevit a znovuzrodit... Kristus se inkarnoval ve fyzickém těle, aby nám sdělil toto poselství... Marie nám dává toto dítě a stává se autonomním symbolem jako duše světa...

Před kostelem jsme cvičili vizualizaci „svého“ vnitřního dítěte, své vlastní věčné podstaty...

Takto připraveni jsme se pak v neděli odpoledne mohli pokusit o proměnu tzv. kolektivního stínu Hradčan – velkého množství negativní energie, soustředěné zde jednak úsilím o moc a ovládnutí, jednak povrchním konzumním chováním tisíců turistů. V současném stadiu proměny Země jsou stále zřetelnější jak naše stíny osobní, tak i ty kolektivní. Jsou jakoby za našimi zády, odkud negativně ovlivňují naše jednání a my si je musíme uvědomit, nechat je prostoupit vlastním tělem tak, abychom na ně viděli „z očí do očí“ a pak se od nich osvobodili tím, že je pozveme do „víru proměny“: tím se negativní síly vrátí do své původní světlé podoby a my je můžeme opět přijmout.

Při proměňování hradčanského stínu jsme se vzali za ruce a v parku na letenské pláni vytvořili veliký kruh, v jehož středu se brzy odehrávala velká dramata. Pozitivní síla se však

objevila a my jsme ji zpěvem vyslali do všech stran... A nebylo jí málo: čím víc jsme rozdávali, tím víc jí v nás přibývalo – a tak pozvolna vznikala pocit, že jsme za ty dva dny prošli jakýmsi zvláštním zasvěcením, že jsme opravdu nahlédli do něčeho nového, kde není už místo pro pocity strachu a nejistoty, smutků, depresí a nemocí, i když kolem nás ještě bude velké množství (neproměnného) zla v nejrůznějších podobách – bude se projevovat lidskými bytostmi držícími se ve své nevědomosti stále křečovitěji té „staré země“, i když ta už zcela zřetelně přestává existovat...

Milada Škárová

EXPERIMENT S PRAVDOU

Žijeme v prostoru, kde se téměř dva tisíce let uplatňuje křesťanská tradice. Narazíme na ni v kultuře, umění i běžně používaných frázích a úslovích. Ani čtyřicetiletému úsilí komunistického režimu se nepodařilo vyrvat to, co zde tak silně zakořenilo. I navzdory tomu, že nemáme žádný přímý dokument o tom, že by Ježíš byl skutečně historickou osobností! Přitom kdyby byl tak výjimečným zjevem, jak se nás snaží přesvědčit nejen katolická církev, určitě by neunikl pozornosti řady současníků z okolních národů či nějakého movitého vzdělance židovského, kteří se rozepisovali o různých tehdejších pozoruhodnostech. Tato okolnost spíše nahrává a dává za pravdu těm, kteří považují Ježíše za jednoho z mnohých proroků a učitelů, kteří působili nejen na území Palestiny, ale i v Egyptě, Řecku a na dalších místech. Nemám v úmyslu rozebírat dějiny a hledat nějakou neznámou historickou pravdu. Jde mi o to, zdali ta poučení dávaná Ježíšem a zapsaná v evangeliích jsou pravdivá a obecně použitelná v běžném životě. Zdali ta poučení a nabádání mají platnost i dnes, pro každého z nás, bez ohledu na místo a dobu vzniku. Nejde mi o historii, ale o zprávu samu. Má nám ještě co říci? Určitě ano!

To že my se zde zabýváme studiem bible není nic tak mimořádného, ale já jsem si vzal za příklad člověka, který nejen bibli četl a studoval, ale který se rozhodl podle ní žít! Ten člověk se ovšem narodil 2. října 1869 v Porbandaru v Indii v hinduistické rodině! A jmenoval se celým jménem Mohandás Karamčand Gándhí – později všem známý jako Mahátmá Gándhí. Opírám se o jeho knihu, která vyšla ve slovenském překladu v roce 1988 pod názvem *Můj experiment s pravdou*. Jedná se o jeho vlastní zápisky z části jeho života (uvádím to, aby mě někdo nenařknul z neobjektivit). Tento od dětství velmi plachý člověk dosáhl nemožného – pro Indii svým životem zajistil nezávislost na Britském koloniálním impériu a nabídnul přímo neuvěřitelný příklad, nad kterým bychom se měli minimálně zamyslet. Jeho život v žádném případě se neodvíjel hladce a snadno a rozhodně nevymyslel pasivní rezistenci, jak by se mohlo někomu nezasvěcenému zdát. Nelze to ale označit ani jako boj či odboj, neboť k tomu nemožnému došlo díky dlouhému duchovnímu růstu a zrání tohoto mimořádného muže.

Už od dětství měl silně vyvinutý smysl pro spravedlnost, poctivost a pravdu. Vzpomíná na jeden zážitek ze školy, když přijel inspektor a zadal žákům napsat několik slov a Mohandás napsal slovo kotlík špatně. Všimnul si toho jeho učitel a nenápadně se jej snažil přimět, aby to slovo opravil i za tu cenu, že nahlédne k sousedovi, který je měl dobře. To ovšem bylo pro Mohandáse něco nepředstavitelného a naprosto nepřijatelného a tak zůstal ve třídě tím jediným hloupým, kdo neumí pravopis.

Se svými vrstevníky se příliš nestýkal, po škole okamžitě běžel domů a především z rodiny nasával zvyklosti, představy o životě a víru. Podle tehdejšího běžného zvyku ho rodina v jeho třinácti letech oženila a šlo o vícenásobnou svatbu, aby se ušetřilo. Současně ženili jednoho z jeho starších bratrů a jednoho bratrance. Kastúrbái byla stejně stará a do tajů manželského života je zasvěcovala manželka nejstaršího bratra.

Mohandás nové postavení bral velmi vážně a na svou ženu žárlil a sledoval ji na každém kroku a značně jí svým počínáním ztrpčoval život. Přesto se nenechala připravit o volnost pohybu. Kastúrbái byla negramotná a Mohandás si umiňoval, že ji bude učit, ale nenašel k tomu prostor, protože v přítomnosti dospělých se s ní neodvažoval ani promluvit a v noci v důsledku jeho naruživosti bylo prvořadým něco zcela jiného. Je třeba podotknout, že mladistvé novomanželky musely trávit ještě hodně a hodně času v domě svých rodičů, takže ty radovánky zase nebyly až tak časté.

Na střední škole prospíval, ale neměl rád tělocvik a snažil se za každou cenu z něj vysvobodit. Nakonec se mu to podařilo díky otcově žádosti, že má o něj pečovat. Obdobně podceňoval krasopis a v pozdější době toho litoval. Ve vyšších ročnících ho zaskočilo to, že se všechny předměty začaly vyučovat v angličtině. Měl problémy i se sanskrtem. Jeho rodina byla vegetariánská a teď si představte jak to vypadalo, když se začal kamarádit s hochem, kterého chtěl převychovat, ale ten jej naopak přesvědčoval, že je potřeba jíst maso a s tou pravdomluvností to nepřehánět. Takže v zájmu získání tělesné síly se nechal přemluvit k tomu, že v tajnosti ochutnal kozlečí maso a pak se mu celou noc zdálo, jak mu v žaludku mečí nebohé kůzle. Statečně pokračoval v tajném pojídání masa, ale protože bylo drahé a jeho prostředky velmi omezené, nebylo toho až tak mnoho. A nakonec musel konstatovat, že se mu nemůže kamaráda podařit převychovat a rozešel se s ním i se sporadickou konzumací masa a dalšími jeho svody (např. k mimomanželskému sexu). To je jen na vykreslení kořenů z nichž vyšel.

Jeho rodina nebyla nemajetná a členové rodiny zastávali i významné správní posty, ale když se mladý Gándhí rozhodl pro studium práv v Anglii, byl z toho velký poprask, dokonce byl vyloučen ze své kasty. Nic z předestíraných překážek jej nedokázalo odradit, aby se vzdal této myšlenky. Nebylo to jednoduché přizpůsobit se naprosto odlišnému evropskému způsobu života a dodržet přitom závazky, které dal své matce i sám sobě. Šlo o vegetariánskou stravu a brahmačárii. Trvalo mu totiž dost dlouho, než v Londýně našel jakousi zastrčenou a především cenově přijatelnou vegetariánskou jídelnu. Tam si také koupil knihu věnovanou obraně vegetariánství a rozhodl se tento směr vzít skutečně za svůj. Brahmačária se dá přeložit jako čistota či zdrženlivost či věrnost manželce, protože v benevolentním prostředí nebyla nabídka mimomanželského sexu tak výjimečná, ale přišly i docela seriózní nabídky ke sňatku.

Gándhí musel zvládnout jazyk, osvojit si spoustu nových termínů a dovedností, ale byl pilným studentem a všímavým pozorovatelem. Kromě studia práv se věnoval návštěvám různých kroužků a četbě knih, hlavně s náboženskou tematikou. Zpočátku utrácel hodně peněz za ošacení v domnění, že zevnějšek z něj udělá anglického džentlmena. Po absolvování studií z něj mohl být slouha bílých pánů, udavač, konfident, patolízal. Mohl dělat kariéru, mohl z něj být během krátké doby dobře hmotně zabezpečený živiální tlouštík, jenže on měl hluboký soucit s nemajetnými, s nuzáky, s ponižovanými a odstrkovanými, s lidmi nejposlednější kategorie. Těm se rozhodl nakonec pomáhat. A bylo to tak po celý jeho život.

Jedno je vystudovat a jiný je skutečný život. Advokátské začátky byly pro Gándhího velice krušné, protože si vůbec nevěřil. Neuměl hovořit a prosazovat se na veřejnosti. Jeho první a dlužno podotknout velice jednoduchý soudní spor byl pro něj naprostým fiaskem. Když přišla řada na jeho projev, sice vstal, ale nedostal ze sebe jediného slůvka. Případ přenechal jinému právníkovi a s hanbou odešel. Naděje, které do něj jeho bratr vkládal, se rozplývaly jako dým. Bratr jej totiž vydržoval na studiích v Anglii, tak i následně při studiu indického práva v Bombaji. Sepisoval pak jen petice a ohlížel se po nějakém zdroji obživy. Chtěl vyučovat angličtinu, ale ani to se mu nepodařilo. Nezbylo než opustit Bombaj a usadit se v Radžkotě, kde žil jeho bratr, také právník. Takto nemuseli vydržovat alespoň dvě domácnosti a život dával Gándhímu další lekce. Byl totiž prchlivý a dostal se do konfliktu s úředníkem, se kterým se znal z Anglie a bratr jej přemluvil, aby se v bratrově záležitosti právě u tohoto úředníka pokusil o přímělu. Tam však narazil na chlad onoho úředníka, prostě jinak se choval v Anglii a docela jinak v Indii, a když se Gándhí stále snažil pokračovat v započatém hovoru, byl jednoduše vyhozen. Ve svém spravedlivém hněvu chtěl podat na něj žalobu, ale bylo mu to indickými přáteli rychle rozmluveno. Urážku musel tedy spolknout.

Daleko více ústrků a ponižování pak zažil v Jižní Africe, kde na vlastní kůži zažíval co to znamená být barevným. Už cestování bylo těžké, neboť nesměl cestovat spolu s bílými. Vzdělání a peníze v tomto ohledu prostě neznamenaly vůbec nic. Právě v Jižní Africe měl zastupovat jednu indickou firmu. Tam se plavil v dubnu 1893. Postupem času se vpravil jak do své profese, tak se seznámil i s řadou Evropanů. Někteří se jej snažili přemluvit k přestupu na křesťanskou víru. Chodíval do jejich rodin, do jejich kroužků i do jejich modliteben. S některými mohl vést i velmi hluboké filozofické úvahy. Začal studovat filozofická díla Východu i Západu. Velmi ho ovlivnil L. N. Tolstoj. Četl bibli. Srovnával. V tomto kontextu začal lépe chápat odkaz indické kultury a náboženství. Buddhu bral jako velké světlo Indie. Přijal za svůj princip ahinsy – neubližování ostatním a našel paralelu právě v Ježíšově učení. Gándhí nepřebírá slepě víru v Ježíše jako osobu, která udělá vše za věřícího, ale věří tomu, co bylo vyřčeno a zapsáno v evangeliích – především v kázání na hoře. Nestal se konvertitou, nepřešel k vnějšímu křesťanství, ale načerpal jeho ducha a žil jím. Získal přehled i v islámu.

Uvědomoval si svoji lidskou hodnotu a důstojnost a trval na ní. Viděl mnoho utrpení a sám jej byl také účasten. A začalo v něm pomaloučku krystalizovat něco, co později bylo nazváno satjagrahou. (Sat = pravda, agraha = věrnost.) Muselo to být zvláštní, když

poprvé se „obrnit láskou“ a rozechvěle šel vstříc možnému konfliktu. Uvědomoval si, že existuje jen jeden Bůh, stejný pro něj jako Inda a hinduistu, stejný i pro nafoukaného anglického úředníka. Kdyby byl zatrpknul, kdyby začal kritizovat, obviňovat, nenávidět a odsuzovat, nikdy by se mu nemohla zdařit tak úžasná věc, jako bylo získání nezávislosti pro svou vlast.

Učil se odvaze stát si za svým za všech okolností. I tehdy, když to bylo nepříjemné a bolestné a koukal z toho konflikt. Ač sám byl fyzicky málo zdatným, dokázal v podmínkách apartheidu vyvzdorovat mnoho ústupků jak pro sebe tak i pro své spolubratry. Musel se naučit neobyčejné trpělivosti a osvojit si schopnost přesvědčovat o poznané pravdě i další, především ty, za než se tak urputně bral. Mnohdy to dalo skutečně hodně práce.

Když se vrátil zpět do Indie, měl už renomé. Byl vítán i oslavován. Nezpychl, ale naopak procestoval celou Indii ve třetích třídách, aby mohl zblízka poznat život i duši utiskovaného národa. V meditacích a modlitbách nacházel odpovědi na nejpálčivější problémy a otázky doby. Právě proto, že se uměl v meditaci hluboce ponořit a uměl se v modlitbě otevřít božské podstatě, nacházel ty pravé lidi ke svým záměrům a táhl je za sebou na svou úroveň. Navíc nacházel odezvu a souznění s hluboce věřícími Indý, alespoň s částí.

Zvláště když se po letech působení v Africe vrátil do Indie, kde bylo potřeba usmiřovat hněv a nevraživost dvou odlišných komunit – hinduistů a muslimů. Dlažební kostka, baseballová pálka ani nálož pod hábitem nebyl pro něj žádným argumentem.

Nesnižoval lidskou důstojnost svých protivníků. Snažil se vždy, jak byl nabádán Ježíšovými výroky, milovat své odpůrce jako sebe sama. Přijímal je takové, jací v danou chvíli byli. To je neodsuzování a odpouštění! Dokázat odpustit, prominout, že někdo je Angličan a tudíž uvažuje, cítí a jedná odlišně. Jen tak si neuzavíral cestu k dalším pokusům o dorozumění. A k témuž vedl i své spolupracovníky.

Nikdy v podstatě nebyl jogínem, tak jak si jogíny představujeme, ale vrchovatě naplnil cestu karmajógy i bhaktijógy. Žil skromně, proto měl obrovskou podporu obyčejných Indů a nakonec i v Indickém národním kongresu. Přestože dělal politiku, nikdy se nestal profesionálním politikem. Naopak politici jen kroutili hlavami a nemohli pochopit, jak se mu mohlo trpělivostí, důsledností, odhodláním a láskou dařit dosahovat takových netušených úspěchů. Na jeho straně však bylo i světové veřejné mínění i přední tisk. Díky tomuto spojení se mu především zdařil velký solný pochod. To byla kampaň nevidaných rozměrů, i když šlo v podstatě jen o zdolání jednoho jediného zastaralého a nesmyslného zákona vnuceného Indům anglickou správou. Šlo o to vzít si svobodně sůl z oceánu omývajícího břehy Indie.

Dokázal přesvědčit indické obyvatelstvo, aby si znovu umělo udělat předměty každodenní potřeby svými rukama a svým umem a bojkotovali nákup levného zboží z Anglie. Indové tak našli opět ztracenou sebeúctu a důvěru v sebe a ve své možnosti. I to bylo potřebné, aby se mohli vymanit ze závislosti.

Gándhí byl perzekuován, byl vězněn, byl zesměšňován. Vždy znovu a znovu šel do míst, kde to nejvíce vřelo a kde nasazoval dobrovolně svůj vlastní život, aby utiřil

vzedmuté vášně svým osobním příkladem. Nejednou použil zbraň nejtěžšího kalibru – totiž hladovku a byl pevně odhodlán i zemřít za svou věc. Za svůj život těch hladovek podstoupil sedmnáct.

Plodný život přerвала kulka fundamentalisty, člověka, který se hlásil k hinduismu, ale nepoznal co to vlastně láska je. Gándhí zemřel 30. ledna 1948 a nemohl již zabránit odtržení Pákistánu a s tím souvisejícího krveprolití mezi nuceně se stěhujícími hinduisty a muslimy.

Josef Hepp

Jarmila Plotěná:

PODÁVÁME SI RUCE NAD PROPASTÍ?

„Setkáváme se, protože svět vře násilím, utrpením a válkami...“ zdůraznil prof. Ivan Štampach konání Rozhovorů o toleranci a vzájemné inspiraci. Toto mezináboženské setkání se společnou modlitbou a meditací za mír a harmonii ve světě proběhlo v podzimní neděli 20. října v evangelickém kostele U Salvátora na Starém městě pražském. Rozhovorů se zúčastnil Paramhans Svámí Mahéšvarananda hinduistický mnich, Alfréd Kocáb pastor českobratrské církve evangelické a Bhante Y. Wimala buddhistický mnich. Setkání moderoval prof. I. Štampach. Součástí programu byl i působivý koncert meditativní hudby.

Setkáváme se také, protože svět vře netolerancí, ačkoliv mnozí krásně o toleranci hovoří – v tomto duchu navázal Bhante Y. Wimala. Nemluvil o složitých meditacích ani cvičeních, ale zdůraznil, že člověk nemusí mít nějakou hlubokou víru, ale měl by být dobrým člověkem. Ptejme se, nikoliv toho druhého, ale sami sebe, jsme my tolerantními lidmi? Každý v sobě neseme spoustu intolerance, řekl Bhante Y. Wimala. Jeho návod na pomoc světu je prostý: „Mohu přispět světu, jestliže v sobě rozvinu toleranci.“

V úvodu Ivan Štampach citoval několik mystických veršů Angela Silesia s poznámkou, že knihu vydala Unitária. Poznámka mne potěšila. Ano, je to jedno z nejlepších děl, které v 80. letech unitáři vydali. Jako křesťanského mystika představil I. Štampach Alfréda Kocába – pastora čsl. církve evangelické: „Zabýval se léta mystikou, ale zároveň ví, že mystika je takový vzlet lidské duše, který není bez nebezpečí.“ Alfréd Kocáb vyprávěl

příběh svého života, který souvisel s vírou a základními pravdami evangelií. Jeho matka byla náboženská bytost. „Žila na zemi, ale hlavou byla v nebi.“ Přála si, aby syn byl katolickým knězem, ale on se stal evangelíkem. Matka plakala a modlila se, aby se syn „vrátil do církve“. Domnívala se, že bez členství v katolické církvi nemůže být spasen. Tolerovat jeho postoj by znamenalo, podílet se na jeho hříchu. Tak matka setrvala na svých názorech. Sama se velmi trápila, protože v jejím postoji byl rozpor mezi vírou katolické křesťanky a láskou maminky k synovi. Jednou, když se konečně odhodlala vyslechnout synovo kázání v evangelickém kostele řekla, „To jsi také mohl kázat v katolickém kostele!“ Pokud nehovořili o papeži, očištcích a podobných člancích víry dobře si rozuměli, ale přesto stáli na opačných stranách. Rovněž jako bývalý katolík se sám Alfréd Kocáb neskoro osvobodil z pocitu nadřazenosti a samospasitelnosti, jak uvedl. Na závěr řekl: „Co si člověk vymyslí posléze vede k rozdělení.“ Co tedy dělat? Naše náboženské tradice a konfese už nesmíme brát smrtelně vážně – boží slovo nelze zachytit do sítě slov. Znalosti nadýmají, láska spojuje.

Paramhans Svámí Mahéšvarananda uvedl svůj příspěvek mantrou požehnání vegetaci, lidem a všem bytostem. Také připojil vzpomínku na své dětství. Měl moudrou, tolerantní maminku. Jednou, když jako sedmiletý držel půst, ptal se maminky, jestli se Ráma nebude zlobit, když se modlí k Hanumantovi. Matka mu řekla: „Jestli děláš rozdíl, nerozumíš tomu co je Božství.“ Citovala Šankaračarijovo klasické přirovnání, dle něhož je mnoho různých šperků, ale jejich materiál – zlato je jejich podstata. Také Bůh je konečná Pravda, ale v různých podobách náboženství má různou formu. Konflikty vznikají, jakmile se náboženství násilně propaguje. V minulých stoletích se dělo mnoho násilí ve jménu náboženství, přestože kořeny a plody každého náboženství jsou tytéž, jen učení se liší. Jestliže se učení dostane k člověku, který je nevědomý, jeho následovníci tím trpí. Nevíme dost o jiných tradicích. Jestliže o ostatních nic nevíme, máme strach, nevíme co se může stát. strach budí agresivitu a začne nás ovládat egoismus. Ostatním zakazujeme, aby se dívali tím směrem. A právě toto vyvolává násilí, extremismus, teror. Teroristé nemají náboženství, neznají hranice ani následky svého jednání. Náboženský fanatismus je skutečné opium lidstva. Existují lidská práva, ale také zvířata mají svoje práva. na Vánoce uvidíme na obrázcích Betlémů ovečky, oslíka, volka a jiná zvířata. Připomínají nám, že také v křesťanském světě mají mít zvířata svá práva, že na ně nemáme zapomínat nebo je dokonce ničit svým bezohledným chováním.

Svámí Mahéšvarananda vzpomenu rovněž práva dětí, které nemají být nuceny k některé náboženské tradici, ale mají mít možnost se samy rozhodnout jakou cestou půjdou. Mají však k tomu mít co nejvíce inspirace a široký přístup k informacím.

Na závěr Paramhans Mahéšvarananda řekl: „Jsme lidé, ne lidé s nálepkou náboženství.“

Posláním Unitárie je být jedním z azylů míru, tolerance, harmonie a vzájemného naslouchání, být společností složenou z přátel navzdory odlišnostem. Situace dnešního světa nám dává na vybranou – porozumění nebo tragedie. Vždyť často míváme pocit, že si podáváme ruce nad propastí bez moudrého přístupu neřešitelných problémů ekologických, hospodářských, sociálních a náboženských.

Marie Mráková:

K VÁNOČNÍMU ZAMYŠLENÍ

Nezadržitelně mijí dny i noci – od věků – vzdálenosti se nám nepředstavitelně řítí do dálek – nám nepředstavitelných. Jako zrnka písku v přesýpacích hodinách padají bez přestávky – tak prchají do nenávratna okamžiky i léta a zanikají ve věčnosti. Jednotvárný tikot hodin provází člověka od narození až do konce jeho života a připomíná mu, že okamžik právě odešlý, se již nikdy nevrátí.

V základu naší planety byl skryt i zárodek života, který se vyvíjel, zdokonaloval a vytvářel různé formy, různě se uplatňující. Až konečně jiskrou boží byla v mozku některých tvorů zapálena myšlenka – i zrodil se člověk. Ten rostl, sílil a brzy jej ovládla touha po poznání, po tvůrčí činnosti a po dokonalém vědění. Tak také poznal, že čas odměřuje každému jen krátkou dobu pobytu na této zemi. Ovládla jej nedočkavost poznat ovoce svých činů, avšak často se neohlížel na to, jakými prostředky dosahuje svého cíle. Opojen svými úspěchy zapomínal, že byl stvořen k obrazu božím a že má proto projevovat své city jiným tvorům neznámé. Proto si nyní, právě o Vánocích, připomínáme, že láska, soucit, porozumění mají být jeho vyjádřením, jímž by zušlechťoval své jednání. Neboť v minulosti, ba i v současné přítomnosti ovládá srdce mnoha lidí pýcha a pocit nadřazenosti. Chtěli by opanovat nejen zemi, ale i vesmír.

Připomeňme si v této předvánoční době, co je smyslem života na Zemi. Chtějme porozumět jemnému našeptávání své duše o dobrotě a lásce, které Věčný Tvůrce vložil do našich srdcí, a je jenom na nás, jak je zúročíme. Mnohý člověk vnímá pouze ten Čas, jímž je jeho život ohraničen. Ten jej honí, štví a nedá mu potřebný klid a utišení, v němž by pochopil, že skutečný život nikdy nekončí, nýbrž v neustálých proměnách pokračuje, a to k jedinému cíli – poznat Pravdu – to jediné možné dosažitelné štěstí.

Toto si stále připomínejme, a zejména v době vánoční, která je symbolem věčného života. A poděkujme tomu našemu Tvůrci za všechny šťastné chvíle, které jsme směli prožít a které nám i v budoucnu budou pobídkou, abychom svůj život neztrátili, ale našli si jej neustále zlepšovat. Abychom k tomuto úsilí přiváděli další lidi, kteří by pochopili smysl života a společně s námi vytvářeli pro něj podmínky.

Aby láska Boží, připomínaná oslavou Vánoc, pomáhala nám vytvářet více spolupráce a radostného úsilí k dosažení spokojených a šťastných životů.

CO ZNAMENÁ ÚSMĚV O VÁNOCÍCH

Nestojí nic, ale udělá mnoho.

Obohacuje ty, jimž platí, a neubírá těm, kteří jej dávají.

Trvá chvilku, ale někdy se na něj vzpomíná celý život.

Nikdo není tak bohatý, aby se bez něj obešel, a nikdo tak chudý, aby se jím nestal bohatším.

Tvoří doma štěstí, podporuje dobrou vůli v praktickém životě a je pojátkem přátelství.

Je odpočinkem unavenému, nadějí malomyslnému, slunečním světlem smutnému a nejlepším přirozeným prostředkem proti trápení.

Nelze jej však koupit, vyžebrot, vypůjčit ani ukrást, stává se pozemským statkem až je dán!

Nikdo nepotřebuje úsměv tolik, jako ten, kdo už nemůže žádný rozdat.

**Věříš, že Bůh se zrodil v chlívě v Betlehemě:
nezrozen-li však v tobě, bídné's, brachu plémě!**

**Nehledíš sám do sebe, k nebi oči zvedáš:
nenajdeš Boha, když jej v nebi jenom hledáš.**

**Umělec jen v tom chóře rád bude zpívati,
kde ví, že jeho hlas se v harmonii tratí.**

**Voláš Boha: jde tajně často Nejsvětější
a tluče na tvé dveře, leč ty doma nejsi.**

**Víc ještě pravd je v písmě, kdo je však chce vědět,
sám písmem stát se musí a do sebe hledět.**

Verše Angelia Silesia přeložil Karel Havlíček Borovský

SOULAD DUŠÍ

Kahlil Gibran napsal: „Dáváte jen málo, dáváte-li ze svých statků. Jenom když dáváte ze sebe, tu vpravdě dáváte. Je dobře dávat požádán, ale lépe jest dávat nepožádán.“

Ježíšovo přirovnání o vdovině groši, o farizeovi a celníkovi, o boháči a Lazarovi, o milosrdném Samaritánovi, to vše nám ukazuje správnou cestu. Cestu umění dávat, umění duchovně dávat.

Usilujte o dary stále vyšší, jak praví apoštol Pavel. Usilujte o dary z ducha čili o dary duchovní. V dopise jedné sestry bratru dr. Čapkovi jsme četli: „To skvělé slovo, že bůh je v nás, dodalo mi novou víru, a já cítím, že když ráno vstávám, vstávám s veselou myslí a jdu s chutí za svými domácími povinnostmi, laskavě se chovám ke své rodině i k ostatním, a cítím, že ve mně nevznikají žádné zlé myšlenky, ale že mám snahu naladit i své okolí k radosti a spokojenosti.“

Být lidským, snažit se porozumět svým bližním, chápat jejich starosti a těžkosti, vžívat se do jejich postavení, to je velké umění.

A právě toto umění vede k opravdovému a dokonalému souladu duší. Jeho zdrojem je naše víra v člověka a víra v Boha jakožto Nejvyšší Lásku.

Jedině tehdy, když jsme sami v souladu s touto božskou silou, která je v nás, v našem srdci (řeceno obrazně), které je oltářem naší víry. A tehdy, když jsme podřídili své sobecké malé já vyššímu Já božskému, jediné tehdy jsme ochotni vydávat ze sebe to nejhodnotnější: lásku, klid a soulad, a to nejen o Vánocích, nebo jenom tehdy, když naši blízcí mají svátek či narozeniny. To by bylo věru málo. Snažme se o to co možná nejvíce a neustále.

Usilujme tedy o to, aby naše víra byla uskutečňována našimi skutky, aby jimi byla oslavena a aby i naši bližní se stávali tímto usilováním a uskutečňováním šťastnějšími a lepšími lidmi.

STŘÍPKY ZRCADLA PRAVDY

Nemáme utíkat z tohoto života proto, že je s ním spojeno zlo.

Zlo je dílem naším, je důsledkem naší neznalosti pravého zákona.

Neznalost pravého zákona činí nás nešťastnými v tomto životě a učiní nás nešťastnými všude.

Začněme tím, že se zbavíme své neznalosti a naše pohromy přestanou samy sebou.

Z BUDDHISTICKÉ MOUDROSTI

**SVÁTEČNÍ DNY NAPLNĚNÉ DOBREM,
MÍREM, RADOSTÍ A LÁSKOU
UPŘÍMNĚ PŘEJE
REDAKCE
I VÝBOR BRNĚNSKÉ OBCE UNITÁŘŮ.**

NĚCO PRO ZASMÁNÍ NA ZÁVĚR LETOŠNÍHO ROKU:

Sherlock Holmes a dr. Watson jedou kempovat. Večer postaví stan a jdou spát. Uprostřed noci Holmes najednou vzbudí Watsona: „Watson, koukněte na ty hvězdy a řekněte mi, co z toho usuzujete.“ „Vidím miliony hvězd, a pokud mají některé z nich planety, je pravděpodobné, že na jedné z těch planet může existovat život,“ vykládá Watson. Holmes mu na to odpoví: „Vy idiote, někdo nám ukradl stan!“

Do autobusu nastoupí žena s dítětem. „Fuj, to je to nejošklivější dítě, jaké jsem kdy viděl,“ lekne se řidič. Žena nasupeně odkráčí na konec autobusu, kde si sedne. „Ten řidič

mě urazil,“ pronese k muži vedle. Ten jí odpoví: „Tak za ním běžte a pěkně mu za to vyčiňte, já vám zatím pohlídám tu opičku.“

Dva lovci kráčejí lesem, když jeden z nich zkolabuje a nejeví známky života. Druhý tedy volá mobilem pohotovost: „Můj přítel nežije! Co mám dělat?“ „Jen klid, nejprve se ujistěte, že je opravdu mrtev,“ odpovídá hlas na druhém konci. Chvíli je ticho, pak se ozve výstřel. Potom opět zazní lovcův hlas: „Hotovo. Co dál?“

Manželé z Minneapolisu se dohodli, že stráví pár zimních dnů na slunné Floridě. Vzhledem k manželčině zaneprázdněnosti manžel odjel ve čtvrtek, s tím že manželka za ním přijede na druhý den. Manžel se ubytoval v hotelu a hned otevřel svůj příruční počítač a poslal manželce e-mail. Bohužel v textu adresy se vyskytla chyba a tak se zpráva dostala ke vdově, která právě pohřbila svého manžela a očekávala zprávy od příbuzných. E-mail zněl následovně: „Mé milující ženě od odešlého manžela. Dorazil jsem v pořádku. Jsem zde zapsán a udělám vše, abych zabezpečil tvůj zítřejší příchod. Těším se na brzké setkání a doufám, že i Tvá cesta bude bezproblémová stejně jako moje. P. S. Ber sebou jen to nejnutnější. Je tady velké horko.“